

Előfizetési ár:

Helyben, háshoz kerülve
Hogyzdve . . . 2 hónap.
Másképp . . . 4 hónap.

Videkre, postán küldve
Hogyzdve . . . 8 k. 50 Ft.
Másképp . . . 7 k. — Ft.

Igys ma in 2 Mt.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden
kedd és
szombat nap kivételével.

Szertartás és kiadás:
Budai-nagy-úton 181. sz.
(Üböltés-közp.)
Egy lap szellemi és anyagi
előre vezetői és szerkesztői
teljes felelősséggel.

Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: **Hollósy János** | Igys ma in 2 Mt. | Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

A termés.

Az aratás már a zordabb hegyvidékek kivételével általában be van fejezve. A hálaadó ünnepek pedig az idén különös meglepéssel tarthatják meg a gazdákat. A termés olyan jó, mint tavaly volt, sőt az árpanak gazdag termését véve, aminő már régen nem volt, átlagosan még felül is mulja a tavalyit. A kedvezőtlen tavasz és szeszélyes nyár mellett ezt valóban nem mertük volna remélni. Aminthogy nem is számítottak rá azok a papirsgazdák, akik a tőzsei spekulációban felhajtották a határidőárakat. Mert minthogy egyáltalában Európában és Amerikában tavaly sem volt rossz termés, tehát nem merülhet ki a készlet úgy, mint harmadéve, természetszerűleg az áraknak is mérséklődnie kell.

Olcsóságról persze szó sem lehet a fogyasztó szempontjából; nem kell megijedniök azoknak, akik a ránk, fogyasztókra nézve horribilissnak érzett gabonarárakra az évek folyamán hozzászoktak. De az ármérséklődés mégis zavarba hozott nem egyet, aki a hausse ra spekulált. És ekképpen a sokat kárthatott határidőüzlet ezáltal nem azoknak a gazdáknak ártott, akik gabonájukat már előre eladták (pedig ilyen is lesz elég), hanem akik belemerték a kötésekkbe.

Az idei termés eredményét nézve, még az olcsóbbodás mellett is jól járnak a gazdák. És ennek csak örvendhetünk; mert hiszen összes életviszonyainkat, sőt állami életünk pénzügyi mechanikájának működését is első sorban a termés minősége igazítja.

De éppen az ilyen jó termés ejt-het gondolkodóba bennünket a jövőre. Mert olyan, mint az 1906-iki nagyobb termés csak egy volt a közelmúlt tíz esztendő alatt; a többi esztendőben kisebb kellett beérnünk. Ha gyöngébb esztendő állanak be, haszatlannál magasan a gabona ára, melyet ma már nem a helyi piac, hanem a nemzetközi konjunktúra szabályoz, a gazdánéhez helyzetbe kerül. Kiválteppen a kiscgazda, aki termése javarészt kénytelen családjá szüksegletre visszazartani. Tehát nem marad annyi fölöslege, hogy az árkiülbözétebl magát kártalanítsa.

Hogy a gazda tartalékok nyherhessen, esetleges mesterséges árnyomás ellenére se vesztessen: ezen a közraktári intézményekkel igyekeznek segíteni. Ez üdvös intézmény is; de mit használ gyöngébb termés esetén annak a gazdának, akinek nincs fölöslege, vagy az egészen jelentéktelen?

Tartalékok csak a jobb esztendőkbén lehet gyűjteni. S mert a tartalék oly fontos tényező a gazdáknak, de egyaránt a közfogyasztásra nézve is: azon kell lennünk, hogy a tartalékok legalább is egyik évről a másikra, ujg átviheüss, illetőleg a fogyasztás későbbi hónapjaira célszerűen feloszthassuk.

Ez az egyik érdeke a termelés tekintetében a mezőgazdaságnak, illetőleg kivétel nélkül az egész országnak.

A másik pedig az, hogy mód is legyen nagyobb tartalék gyűjtésére a közfogyasztás természetszerű emelkedése mellett. A lakosság természetes szaporodása másrésztől a városi elem növekedése egyre növeli a gabona, főleg a búza fogyasztását.

Buzaföldünk pedig nem igen van több. Nem is szabad az oskerű gazdálkodás rovására erőltetni a buzatermelést, amely miatt gyakran, gyöngébb esztendőkbén zavarba is jutunk. Mint hogy azonban több és több buzára van szüksegtünk s évről-évre tapasztaljuk is, hogy a belföldi fogyasztás többet és többet képes megtartani a belföldön, aminek előbb kifele kellett piacot keresni: csak az a mód áll segítségünkre, hogy intenzívebb gazdálkodással a meglevő területen szaporítsuk termésünket.

Ez az istenáldotta magyar föld, ha a kiscgazdákat is rá lehetne kapatni földjeik oskerű művelésére, mint nemcsak a gyöngébb minőségű idegen országbeli földek, hanem ugyyszóván a szemünk előtt levő példák is igazolják, hogy jóval többet tud teremteni, mint ma. Az egész vonalon életbe kell tehát léptetni azt a bizonyos »mélyebbre szántást.«

A nagyirtokok terjedelmük miatt nem alkalmasak arra, vagy hogy tulajdonosaik nem tartják érdemesnek a vesződséget, hogy a föld teljes erejéig kihasználtsassék. A kisirtokokok pedig vagy még mindig rabjai a patriarchális gazdálkodási módnak, vagy nincs elég tudásuk, vagy nincs elég befektési tőkéjük, annál kevésbé forgó tőkéjük az intenzív és sokoldalú gazdálkodás rendszerére.

És valljuk meg, az is egyik nagy ok, hogy bár a magyar paraszterb kitűnő mezei munkás, szinte felelmentesen csodálatos, ha nekidurálja magát, nem szokott rá a rendszeres és folytonos munkásságra, ha csak arra a szükseg nem kényszeríti. Pedig a változatos, tehát a biztosabb jövedelmezés és intenzív nagyobb hasznót hajtó gazdálkodási mód sok munkát, de annál több tudást és befektetést is követel.

Szoros összefüggésben van vele egyébként az állattenyésztés is, egyrészt azért, mert a többoldalú, sőt maga a rendszeresebb váltógazdaság is több tárgyra is szorul, másrészt azért, mert a változatos termelési mód felett, ha mindent hasznosítani akarunk (a mi nélkül nincs oskerű gazdálkodás), a mindenféle melléktermények értékesítése végett állatot többet kell majd tartanunk.

Ma pedig, bizony nemcsak hogy keveset dolgozunk Magyarországon, hanem keveset is termelünk.

A magyar földművelésügyi miniszteriumnak az összes mezőgazdasági ágaknak az ország klimatikus és agrogeológiai viszonyaival megegyező harmonikus, egyöntetű fejlesztésére, ezek közt az állattenyésztés emelésére kell törekednie, ha használni akar a nemzetnek.

A „METEOR“ a kecskeméti földrengésről. (Folytatás.)

Ha az elektromos erő a föld felsőjében levő úgynevezett földáramok befolyása, vagy pedig a földalaj, petrólium stb. erre alkalmas anyagokat hozza mozgásba, forrásba, akkor kiütések nélkül is előjöhetnek a földölések, földrengések, csupán ezen erőhatások által előállott földölések következtében, de csak akkor, ha az ily elektromos befolyások érvényesülnek, tehát időlegesen.

A víz, vagy a nedves talaj, mint szigetelő anyag igen jó védő eszköz, kísérleteim alapján az elektromosságunk ily romboló hatása ellen, de csak bizonyos határig, mert a víztermé mintegy akkumulátor magába veszi fel a villamos áramot, kísérletimnél a használt víz az üvegközből kiöntve szikrázik, a légköri villamoság hatása alatt pedig a tengeri víz villog s a hajók árboesim meg megjelenik a Szent Elmo tüze, vagyis a villamos áram kiscgazdászása, a mőden a tengereszek biztosra veszik a vihar bekövetkezését, a miért is ha az árammal túl van telítve a víz, ekkor az még veszedelme sebbé válhatik, mint különben, miként ezt a tengerpart s a tengerben levő szigeteket nagy katasztrófa is bizonyítja.

Adáig azonban, a míg a víz felveheti vagy elvezetheti a villamoságot, adáig ez legjobban védőeszer a földrengések ellen, de különösen akkor az, ha a tanyai vízzel van átitatva, mert ez által az új vezetési válik s nem engedi, hogy az »elektromos erő egy helyen tömörüljön, sőt üsdődjék, így az erősebb hatást, sem a földesiek gázokra, sem pedig az elektromosság iránt érzékeny földesiek olajokra nem fog gyakorolni, a mi által földrengések sem fognak beállni.

A villamos erőnek ilyen, a nedvesség által való elosztását, elvezetését nemcsak kísérleteim mutatják, feltevéseim ezt magában a légkörben is, a hol tulajuk, hogy villamos kisütések, vagyis villamos, dörög csak a nyári hónapokban jön elő, — télen, kora tavasszal, vagy késő őszszel csak kivételképpen s felette is kan észlel

jük e légköri tűnényt és pedig miért így? mert a levegő csak a nyári hónapokban száraz annyira, hogy abban a villamosság sűrűsödhetik, a többi évszakokban, különösen télen a légkör nedves, pártalt, a mely állapotában nem engedi a villamos erőnek sűrűsödését, egy helyen való tömörülést és így a villamos kísérleteket sem érvényeslíni.

Ezt mindenki tudja, tapasztalja, így kísérleti bizonyításra nem is szorul, bár ez, ez uton is bizonyítható.

A természet lényegleg ugyanazon törvények szerint jár el a légkörben, vagy földbelsőjében egyaránt, a mint dörög az ég, úgy dörög a föld is, az erő ugyanaz, csupán a formák mások.

A légkör és felhőzetét, a földbelsőjében a gázok helyettesítik s miként kiválik a felhőzetből a légkör változó nyomása folytán a csapadék, úgy a gázokból is a földbelsőjében keletkeznek a folyékony anyagok, szintén a nyomás változása következtében.

Az elektromosságának légköri tűnényeit, formáiban ismeri mindenki, a mennyiben mindenki láthatja, hogy az egyik felhőből, miként cikázik a villám a másikhoz, a melyet az ismeret dörög követ.

Az sem ismeretlen senki előtt, hogy a villám nem csak a két felhő között csap át, delesújt a földre is és sokszor hibetetlen nagy romlásokat viszen véghez, úgy a szerves anyagok, mint a szervesen anyagok közt.

Ki sem kételkedik abban, hogy a kísérleti tűnények, a két ellentétes villamos áram egyesülése által jöhetnek csupán elő, a midőn oly rákötődésnek állanak be, melyek az egyesülés helyén önék és romolnak mindent.

A föld tömege, így belsője is, miként tudjuk, hasonlóan a légkörhöz, elektromossággal van töltve, a midőn kifolyólag az abban lévő gázoknak, anyagoknak is, ily töltésekkel ellátva kell lenniük.

Ezen elektromos töltések erőssége, az anyagok különbözősége és állapota szerint szintén különböző lehet, a mint ez nekünk a légkörben, a különbözőben töltött felhőzetek is mutatják.

Ha tehát a földbelsőjében a különböző gázok, vagy anyagok, különböző erősségű és nemű töltésekkel vannak ellátva, akkor azok között kísérleteknek is elő kell fordulniok, a hol pedig elektromos kísérletek vannak, ott már rombolások s ezeket követő rengések jönnek elő, a mely rengések, torbitások a földtömege által, annak felületére érve, megrázzák az emberiség legnagyobb csapását, a földrengést.

Ily kísérleteknek különben nem is kell léteülniök, elég ha a föld gázai, vagy folyékony anyagainak egy elzáró része, valamely nemű elektromos árammal telítetik, a mely telítés által a gázok forrongásba, a folyékony anyagok pedig forrásba jönnek azonnal, midőlyt az ellentétes nemű villamos áram befolyása alá kerülnek.

Ha most ezen forrongás, illetőleg forrásba került anyagok felszelye nagyobb lesz, mint az ezeket magába záró földrengés falának összelátó ereje, akkor e falak szétröbbölhatnak, összeszökken, a mi által a rétegek elhelyezésében hirtelen változás állt be, a melynek hatása által megrendül a föld tömege s hullámok, lökései ennek, a földfelületen szomorú katasztrófák okozhatók.

Mindenzen földbelsője alakulatait létrehozása nem is szükséges, hogy a telített gázok vagy földaljak elektromos árama, egy ellentétes nemű elektromos áram által befolyásoltassák, elég erre nézve az is, ha valamely jó villamos vezető anyag halad el akként körében, hogy az befolyásolja azt, — így forrásba kerülnek az anyagok, a különböző csupán az, hogy kisebb mértékben, miután a gázok és földolajok villamos árama, a körbe került jó vezetőbe szintén ellentétes nemű elektromos áramot indukál s a befolyásolás így is végbe mehet.

Mint jó vezetők kerülhetnek a réte-

gek körébe alulról a föld forgó magjának ily vezetőre alkalmas réz anyaga, felülről pedig a bolygók, a Nap, a Hold által befolyásolt légkörünk elektromossága, a mely uton viszont a földbelsője anyagok töltése is végbe mehet, mert a villamos töltés sem más, mint indukált áram csupán.

A gázok ópen úgy elektrizálódnak, mint a légkör és pedig egyszer jobban, mint máskor. Az elektrizált gázok eljutva mindenhol, elektrizálják az anyagokat ópen úgy, mint a levegő a felhőket s a további fejlemények kísérletek, rombolások s az ebből eredő földrengés, a légkörben a villamscsapás, már csak az ismert természetes következmények.

A gázok által végbenemű elektrizálása a folyékony anyagoknak, igen szépen bemutatható kísérletben utján szintén.

Ha a befolyásolt gázok, vagy anyagok villamossága nemleges (—) volt, akkor vulkanikus, míg ellenben, ha igenleges (+) villamossággal volt a töltés, akkor tektonikus jellegű erőhatások állanak elő, melyt a végzett kísérletekből következtetve bizonyos, valamint az is, hogy mindkét jellegű földrengésnek egyetlen végoka van, a villamosság, a melynek segítségével létrejöhetnek földmozások valamely rétegben, de nélküle soha sem olyanok, hogy földrengést idézhetnek elő, legalább nem a mostani tektonikusnak mondott formában, s míhez legújabbban még az artzi kutaknak is elővájók búnbukának, pedig Kesekemélen egyetlen artzi kut sincs, mégis alatta rengett a föld jobban.

Az elmondottakkal tehát végokat, megfejtésért adtam a földrengéseknek, — most átterészek azon másik kérdés tárgyalásába, hogy miért van jelenleg s miért nem volt az előtt földrengés, a nagy magyar alföldön?

Sokat hozhatnék még fel, úgy az előbbi, mint az utóbbi kérdések megoldásának támogatására, de kikérem azok terve miatt, csak röviden lehet az utóbbi kérdésre is kiterjeszkednem.

Kísérleteim alapján, a megoldásra a fontos kérdéseim igen egyszerű. Az előtt midő földrengés az alföldön nem jelent kezeit, annak felületét nagy területű és igen sok számú mecsarak fedték, a melynek a Duna, Tisza kintéseiével, áradásával, talaját a földterületnek áttiták s az által ez az elektromosság szétoszlására jó vezetővé vált, úgy, hogy sűrítésre, a föld elektromos áramainak, a nagy magyar alföld területén nem volt helye. Ma az alföld mecsarait le vannak vezetve. A Duna, Tisza szabályozva s a talaj annyira száraz, hogy ma már az alföld területének száraz is vezetetőve van, de különösen széres Kesekeméti határának talaja, így nem esed, ha most reng a nagy magyar alföld, mert száraz talajában sűrűlhet az elektromos áram, de legjobban reng Kesekeméti határa, miután ennek nemcsak felülete száraz, de száraz, sőt legszárazabb alsó talaja is az egész nagy magyar alföld, a melynek határában egyetlen artzi kutra sem lehetett találni.

Az egész alföld alatt nagy mennyiségben lehet a földgáz elterjedve, miután az alföldön furt artzi kutak vize, majd nem mindannyia hoz fel magával ilyen gázt is, mely meg is gyújtható s a nép mint égő vizet jól ismeri. Legtöbbben van talán e gázból, lehet egy egész nagy területű gázterület Kesekeméti alatt, miután itt volt a rengés is legerősebb.

A második kérdés megoldására is tehát, kísérleti alapokon nyugodó megfejtési módot tartam fel, a mely elég világosan mutatja, hogy miért reng most s miért nem remegett a régi időkben a nagy magyar alföld. S fájdalom, a rengésére még ezutánra is van kilátás s rengeti fog mind addig, míg ennek megakadályozására védő eszközökről gondoskodva nem lesz.

A védekezés nehéz ugyan, de még sem olyan lehetetlen, miként az első tekinetbe látszik. Egyik védelmi eszköz lenne, az al-

földnek célzzerű esatornázása, a melyre természetét illetőleg is, elegendő szakszerű van ezen védekezés, a mi azonban hosszú időt s nagy költséget igényel. Van azonban a védekezésnek egy olcsóbb és gyorsabb neve, amely a következő.

A nagy Franklin ugyanis már régen megmutatta, hogy az égnek leghatásosabb villamai is, veszélytelenné tehetőek, egy fémhuzat s kellő helyesen talaj segít ségével.

Kövessük Franklin eljárását, tegyük ugyanazt, mit ő tett a légkörrel, mi a gázal, csak hogy fordított formában, amelynyiben ne felülről lefelé, hanem alulról felfelé vezessük a nedves talajba a gázok elektromos áramát, amit akként tehetünk, hogy ott, ahol a rengés legerősebb volt, lefúrunk oly mélyre, amely mélységben geológiaiilag a földrengés fészke megállapított: s most ezen furt lyukban oly erőcsővel alkalmazzuk, amelyek, míg egyrészt fészkek elektromosságát a vizet áttitott nedves talajba felvezetik, a mely ott széjjel oszolva veszedelmes mivoltát elveszti, másrészt pedig ugyanazon csövekben az oszszeyülemlett földgáz vagy földolaj szintén a felszínre kerülve, ily nagy anyagi hasznót hozhat, úgy Kesekeméti városának, mint az egész nagy magyar Alföldnek, hogy a föld mélységben fekvő kineből, a most oly sokat szenvedett város, nemcsak a jelenlegi nagy anyagi karokat tudásán pótolhatja, de még a másik védezőközleket, a szükséges esatornázásnak költségeit is, karöltve az egész Alföld védelmével fedezheti majd.

Kísérleteim erre a legszembemegyeket nyújtják, valamint arra is, hogyha a védekezés e módja készen lesz, akkor újra vissza áll a régi állapot s újra nyugodt lesz a nagy magyar alföld alatt a talaj s minden úgy lesz e tekintetben, mint régen volt. (Vége)

Földrengés-jóslás.

Írta: Kacsóh Pongrácz dr.

I.

Kevés kérés igaztja ma annyira Kesekeméti tarsadalmát, mint az, hogy vajjon lesz-e még földrengés városunkban, már t. i. olyan rendű, romboló földrengés, mint a mindnyájunk előtt emlékezetes július nyolcadiki volt.

Az aggodó közhit, melyet a katasztrófa tényleg és melánu megfélemlített és amelynek felzavaráshoz a fertályútlások csakka legendái sokkal hozzájárultak — fölg azért látán szívesen egy jó szozimograf felállítását Kesekeméten, mert ettől várja azt a csodát, hogy a földrengések előre bmondja. Sajnos, a folog enynyire nem egyszerű!

A szozimograf tényleg a fölökéseket közvetlenül megelőző bevezető rengéseket előre jelzi. De az az „előre” mindössze egy két percet jelent. Így p. o. a július 8-iki rengést a pesti obszervatórium rendkívül érzékeny Wiechert készüléke már két óra előtt három perccel (1 óra 57 perccel és néhány másodperccel) jelezte. De vajjon ha ez a készülék Kesekeméten van, leit e volna valamelyes szozigatókat? Bajosan. Három perccel alatt legjobban esetben az észlelő félre verette volna a hangragokat, az emberek egy részét bizonyára volna az utóára és csaknem kizárólag, hogy így a földrengésekor lehalló tégladarabok sok emberéletét kívántak volna áldozatul. Kivéve a legújabb szozimografokat, a jól építeti földszintes házak több biztonságát nyújtanak, mint az utca. Azt pedig, hogy a bekövetkező földrengés VIII vagy XII fokú lesz-e, lehetetlen előre bmondani. Szóval a bekezdő rengések regisztrálása semmi előny nem jár volna, sőt — a következményekből ítélve — éppen július nyolcadikán végzetes lehetett volna.

Hát az önálló földrengésekkel hogy áll a dolog? Hisz’ ezt mindenki érezte június 19 én és 20 án és még sem gon-

dolt senki katasztrófára. És ha gondolt volna is, nem tudta volna, hogy ez július nyolcadikán következik be. Tehát a szeizmográf a pontban sem változtatott volna a dolgok lefolyásán.

Ugy látszik tehát, mintha ezek szerint a szeizmográf valami felesleges dolog volna, amely legfeljebb csak az igazított ság növelésére alkalmas.

Ez hinni súlyos, nagy tévedés volna. A szeizmográf semmire sem zold boka, amelynek azutólsó része vagy száraz ságra lehet következtetni. Viszont nem is luxus ekk, amely ugyan mutat valamit, de azzal nem érünk semmit.

A szeizmográf igen is megéri a nagyobb rengekésért szörványosan, de azok kattan gyakorlatilag megfogható apró előrengekés, melyeket az ember észre nem vehet és azoknak gyakorlatiából előre figyelmeztethető a lakosság az egy bekövetkező nagyobb veszedelmére. Ez azonban — mint kijelentjük — nem nagy előny. Ellenben igenis nagy előny az, hogy a hosszú időn át végzett szeizmográf-mérésekkel nagy valószínűséggel megállapíthatjuk az egész környék szeizmicitását és egy bizonyos időn át végzett észlelésekkel messze menő következtetéseket vonhatunk, melyek a lakosságra igen értékesek lehetnek. A szeizmográf kéréselhetetlenül bízható feljegyzési kisebb rengekésről is elárulhatják azok komoly jellegét, viszont jobban érőzők, erősebb rengekésről gyakran megállapíthatjuk azok messze eredetét és reánk nézve veszélytelen mivoltát.

Másk nagy jelentősége a szeizmográfoknak abban áll, hogy az állatok leirt ábrák eléggé jellegzetesek arra, hogy az n. utórengekésnek ilyenekül fölismérjük. Mennyi igazgatóságok okoztak városunkban a július 8-ika óta lefolyt apró rengekés és morajok. Holott ezek minden valószínűség szerint éppen fordítva, a lakosság megnyugtatóra szolgálhattak volna. Az utórengekés (ha csakugyan azok) természetes következményei a földrengésnek és minél számosabbak, minél elhuzdóbbak, annál nagyobb feszültség kiengyomlódásról tesznek tanúságot, annál több vigaszt nyújtanak arra nézve, hogy nagyobb rengekés hosszabb ideig nem lesz részünk. Őzünk van ugyan így is hinni, hogy a sok apróbb rengekés a mostani esetben is e mellett szól, viszont, ha jó szeizmográfunk volna, ezt két hete már biztosan tudnánk.

Szóval szeizmográfra azért van szükség, mert azzal Kecskemét egész vidékének szeizmicitását, földrengésre való hajlandóságát kitanulmányozhatjuk és a tudomány segítségével ha nem is éppen bejósolhatjuk, de legalább is sejtjük a veszélyes, vagy veszélytelen időszakok közeledését. A szeizmográf azonban még nem minden és egyedül csak házasosan végezheti el érdekes feladatát.

Hogy mely más készülékek támogatják munkájában, arról erdekes lesz pár szóban megemlékezni, mert ezek a geologia legújabb és legzsebb vívmányai közé tartoznak. (Folytatjuk.)

— A földmivéslelőka villanyvilágítás. A földmivéslelőki miniszter ma értesítette Kecskemét város hatóságát, hogy 800 koronát küldött azzal a célzattal, hogy a földmivéslelőka a villanyvilágítás bevezetéséek. Ilyenformán lesz tehát villanyvilágítás a földmivéslelőkának is.

NAPI HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 1-62

Naptár. 1911. évi. július hó 29. szombat, Rom kath. Beatrix, Protestáns: Márta, Görög-orosz: július hó 18. Ateneum pl., Izraelita: 5671. évi Ab 4. S. Dobanir. — Napkelte 4 óra 33 perc, Napnyugta 7 óra 39 perc, Napbössza 18 óra 6 perc. — Hold-kelte 8 ó 44 perc, nyugat, Holdnyugta 6 ó 45 perc, este. **Időjárás:** A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Meleg. — helyenként csapadék. — zivatarok. — később hűvösebb

A székítői cápa.

(A nap eseménytelensége.)

Szőnyeg újságról 40° C ban görnyed az íróasztal mellett és körülötte a legremesebb szárazság, nemesak atmoszférában, de hírekben is. A földrengekést már megemésztettük volna, az obstrukciózó ellenzék, meg a vasorázó muzgók szintén semmi újat nem nyújtanak, sehol egy kis hírfelleg, sehol egy üdítő szenzációeseéppes! Ha azután ilyenkor még hozzá az újságról fiatal kezdő és ennek megfelelően tulburgó katonája új hivatásának, csoda e, ha a jökevény, fürdőes közben mőkázó ifjú legényekben capát lát, és székítő összejövészi a Quarneroval, és hogy helyett — kacsát szül.

Ez történt lapunk tegnapi számában is, annak a hírek a révén, amelyet Fellegi János úrról szerkesztett világgá egyik ifjú barátunk és amely a korrektor előnézése folytán — korrigálalán maradt

A K. L. mindenkor komolyan veszi a hivatását és elítéli azokat, akik a saját jogait és bötölésüket könnyelműen fogják fel. Csak következetesek maradunk, ha a magunk jószántából, minden rekti főkálé felelősalást megelőzőe kijelentjük, hogy tévedünk, mert a tegnapi cápa — kaess volt és a székítői vihar — viharoska volt egy ecessz vízből.

Ami Fellegi úr és társasága csinált, azt megcsinálta már életében minden vig legény és megcsinálja mindenki, ha alkalma és temperamntuma van hozzá

Ezért nem vágjuk le a fejt — lát ne vágjuk le mi se az övét, és se a miénkét.

A székítőban pedig csak földrengekés és lubkolójanak vidáman tovább a kecskeméti asszonyok és leányok, nem fogja őket bántani ezentul sem senki. — Legfeljebb megbámuljuk őket egy kicsit, ennek meg ők az okai, — miért olyan bájosok?

Béke velünk! (kp.)

— A felfüggesztett építkezési szabályrendelet. A városi tanács tudvalehetőleg felfüggesztette az építkezési szabályrendelet több pontját, tekintettel a katasztrófális földrengésre. A város erről értesítette a belügyminiszteriumot és kérte a minisztert, hogy a felfüggesztést vegye tudomásul, illetőleg hagyja jóvá. A belügyminisztertel ma érkezett meg a leirat a polgármesterhez. A miniszter az építési szabályrendelet egyes pontjainak felfüggesztését tudomásul vette.

— Próba harangzás. Tegnap újra megszólalt az öreg templom nagyharangja több hat pihenés után. Ugyanis a delutáni órákban próbaharangozás volt a olyan jól esett hallani az öreg harang mély, kellemes bugását.

— Műkedvelői előadás a földrengekés károsultak javára. Parád fürdő ma átiratban értesítette Kada Elek polgármestert, hogy Kálmán Imre általunkra felelőségek kezdeményezésére műkedvelői előadást rendeztek a kecskeméti károsultak javára, melynek tiszta jövedelmét 645 kor, 80 fillért egyuttal meg is küldték.

— Építőiparosok kerelmei. Az Építőiparosok Szövetsége tegnapelőtt beadványt intézett a városi tanácshoz, tegnap pedig szóbeli kerelmekek terjesztett elő. Az írásbeli beadványban arra kérte a tanácsot, hogy ne engedje, miszerint az építőirodában olyan munkásokat alkalmazzanak, akik mashaol, hogy idejöbessenek, sztrájkba léptek. Másodsor felhívták a tanács figyelmét az iparjog nélküli dolgozó vállalkozókra. Harmadsor azt jelentették a tanácsnak, hogy a központ a Budapestet át hozzánk igyekvő munkásokat elfogja a nem engedni őket idejöbni dolgozni. Az első kérdést illetőleg a tanács mai ülésében kimondja, hogy sem célravezetőnek, de magát illetékesnek sem tartja arra, hogy a munkadók és munkások között más városban levő harcokba beavatkozzék.

Az iparjog nélküli vállalkozók ügyében a rendőrkapitányi hivatal már a kérelem bádása előtt intézkedett, mindazáltal a főkapitány figyelmét újra felhívta a tanács dolgára, — az építőiparosokat pedig felkérték, hogy az ilyen eseteket jelentésük fel. A harmadik kerelmelet illetőleg, adat és bizonyíték nem lévén, a tanács megbízta a polgármestert, hogy lépjen a szakszervezet vezetőjével érintkezésbe s hasonod, hogy amennyiben ilyen eset előfordul, az többé ne történjék meg. Ma reggel Garbai Sándor titkár itt volt Kecskeméten s kijelentette, hogy a szakszervezet eddig sem tett olyat, ezután sem fog olyat tenni. Azóta, mióta 18 íkán a Népszava lekötözte azt a Komondiakat, hogy még korai Kecskemétre jönni, mert csak a bontások folynak, már publikálta Népszava a város és a szakszervezet közötti megegyezést s ebből az összes munkások előtt nyilvánvaló, hogy most már elég munka alkalom van Kecskeméten.

— Adományok. Blabinczy István és neje Szatmárnémetiből 10 koronát, Gulácsy Menyhercz 10 koronát küldtek a földrengekés károsultak javára. — Havesmogy és Eger város ma részvételt küldte és kiállításba helyeztet segety, Halász György budapesti tanuló 40 kor. 10 fillért gyűjtötte és elküldött a városnak, Lisztó Antal élelmezési vállalkozó 50 koronát, Szarvasi Hitelbank Részvénytársaság 100 koronát, Belyesényi Nápbank 50 koronát, Ceglédi Hitelbank 100 koronát. Az eddigi összes gyűjtés a királyi adományán kívül 109 ezer 198 kor. 74 fillért.

— Mértékviszálalat a huscipacon. Tegnap reggel a huscipacon mértékviszálalatot tartott a rendőrség Szűssner Géza állami mértékhatóságtól bízottal a husciparosok között. Ez alkalommal 3 husciparos mértéke nem volt rendben, miért az eljárás megindult ellenök.

— Athelyezett vasuti hivatalnokok. Rézebbi számunkban írtunk már arról, hogy 4 kecskeméti vasuti hivatalnokot szolgálati érdekből máshová helyezt át a MAV igazgatósága. A hivatalnokok, akiknek Kecskemét ingatlank is van, nagyon kellemetlenül éreztette ez az áthelyezés és kérvényt adtak be az igazgatósághoz, hogy egy évig, még ingatlank ügyét rendezhetik, Kecskeméten maradhassanak. Az igazgatóság azonban úgy látánk, nem nagyon vette tekintetbe a kérvényben felhozott okokat, mert szeptember 1-én az Athelyezett hivatalnokoknak el kell foglalni új állomásukat.

— Elfloptak a tászkáját. Tompa Gyula budapesti asszegő e hó 24 én Kecskemétre jött és az állomásom esomagtát átnadta Farszög Máriának avval a megbízással, hogy vigyázzon rá, amíg ő egy üzletben vásárolni vilójtát elévezi. Azonban a lány a tászkával ellíant, amit Tompa a rendőrségnek ma bejelentett.

— A verekedő kocsis. Vicslár Jenő tegnap delután elment Molnár Zsigmond fuvarozhoz, hogy kocsiit fogadjon. Molnár nem volt otthon és így a kocsiának jelentete be, hogy szüksége lenne egy kocsiira. A kocsiis a helyet, hogy kiszolgálta volna, jól elverte, úgy, hogy sérülési csak nyolc nap alatt gyógyulnak be. Az eljárás a kocsiis ellen megindult.

Verekedő asszonyok.

Beverte a fejt.

Asszonyok között hamar kész a háboru. Rimóczi Julia 32 éves helybeli születésű asszony és Balog Istváné e hó 27-én reggel valami esekélyesség miatt összevesztettek.

Eleinte csak szóval perlekedtek, de később már egymás haját cibáltak, végül pedig Balogné egy ceettel lett nagy üveget úgy vágott Rimóczié fejéhez, hogy az rögtön elfontotta a vér.

Súlyos sérüléssel kórházba vitték.

Kecskeméti Leszámitoló- és Pénzváltó-bank Részvénytársaság.

ALAPTŐKE: 2 millió korona.

Tartalékok: 500 ezer korona.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy a **kötelező betétesek** részére még az alábbi kedvezményeket léptettük életbe: I. A betető minden **1 korona** heti befizetés után — megfelelő biztosíték mellett — **200 korona** kölcsönt igényelhet.

II. Az **1. koronás** heti betétben a 200 koronás kölcsön kamata is befoglaltatik és így, ha a betétes a heti 1 koronát pontosan fizeti, **sem esőreváltót benyújtani, sem külön kamatot fizetni nem tartozik.**

III. A folyó évi július hó 1-én megnyílt csoportba **augusztus hó 15-ig** lehet belépni és az ujonnan belépő betetők iktatási díjat nem fizetnek.

Ezenkívül elfogadjuk rendes betéteket a legelőnyösebb kamatozás mellett.

Folyósítunk olcsó **törlesztéses kölcsönöket** 15 től 65 évig terjedő időre.

Kecskemét, 1911. július havában

AZ IGAZGATÓSÁG.

Országos Tanítói Árvaháznál

(Mária-hegy) körülbelül

80,000 drb használt téglá

(egész és fel) egy tömegben, esetleg kisebb részletekben is kocsi számmal eladó s azonnal elszállítható. Bővebb értesítést ad ugyanott hétköznapokon d. e. 7—12 és d. u. 3—5 óra között az **igazgatóság.** 3554

Villamos szerelési és műszaki vállalat

Folyóka-útca 90. szám. Schrötter-haz.

Készít villamos berendezéseket, villámharitokát. Motorok, ivó-lámpák szerelését, valamint az összes és szakba vágó munkák **2062** javítását is legelőszöbben eszközli. **Izso és Wolfram** lámpák olcsóbban mint bárhol.

Egy értelmes jó fiú tanoncnak felvétetik

Farkas Antal

fűszer és vegyesárú üzletben, Jókai-útca, ahol kitűnő I-és rendű **kékkő** 3501

kisebb nagyobb mennyiségben, saját beszerzési áron kapható.

Kiadó úrilakás.

A VI. tized Nagycsongrádi útca 18 ik (új 20.) sz. alatt 6 szobás lakás, nagy üvegezett folyósóval, cselédszoba, konyha, pince, kamra, 5—6 lóra istálló, szin-ekkel, az egész ház egyben f. évi november 1-től haszonbérbe kiadó; értekezhetni a tulajdonossal a helyszínen. 3506

Egy jó családból való

ügyes fiú tanulóval azonnal felvétetik özv. Horovitz Mórné 3489

fűszer- és vegyes üzletben a Gazdasági Gőzmalom mellett, — a Halasi házbán.

Nagy tűzhely-raktár!

Raktaron levő összes 2877

takarékú helyek, üstházak mélyen szállított árban kaphatók

Schrötter Béla

lakatos-mesternél, Folyóka útca 90. sz.

Felhívás.

A Kecskeméti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár felhívja az építőiparosokat munkásaiknak pontos bejelentésére.

Az a munkaadó, aki a bejelentést nem teszi meg, az összes károkat s költségeket egészen sajátjából tartozik megfizetni.

A Munkásbiztosító Pénztár egyben figyelmezteti a háztulajdonosokat is, hogy a törvény értelmében, ha az építőiparosok a biztosítási tartozásaitak ki nem egyenlítik, a Munkásbiztosító Pénztár követeléseit közadók módjára a háztulajdonoson, illetve építetőkön hajthatja be.

Ennélfogva a háztulajdonos, illetve építető, mielőtt a vállalkozást kifizeti, győződjön meg arról, hogy megvan-e térítve a Kerületi Munkásbiztosító Pénztár követelése?

A pénztár helyisége: III. kerület, Széchenyi-tér 8.

Hivatalos órák: reggel 7 órától délután 1 óráig.

Kecskemét, 1911. július 28.

Dr. Léwy Ödön Sipos Miklós igazgató. elnök

Saját termésű, 3561

kitűnő jó kádárka boromat 38 krajcárért literenként kimérem.

GÖMÖRI MÁRIA

I. tized, Vásári útca 55. sz.

Kiadó lakás.

egy ujonnan átörözött utcái szoba, előszobával augusztus 1-től kiadó. Tiszta lakásnak is nagyon alkalmas; értekezni lehet Benkő István fodrász-iparossal, a Royal szálloda mellett. 3562

Kiadó üzlet.

14 év óta fennálló jó forgalmú szén- és fakereskedés

f. évi november hó 1-ére bérbe kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3559

Kerestetik

egy 3 vagy 4 szobából álló úrilakás földszinten, augusztus 1-ére. — Cím a kiadóhivatalban. 3545

Telefon: 182. Kovács-féle Telefon: 182.

Artézi szikvízgyárban

[IX. tized, Zöldfa-útca 248. (új 2.) szám.] készül a legjobb

Borvíz

vidékről hozott tiszta artézi vizből.

Megrendelésre házhoz szállítatik. A legkellemesebb üdítő ital!

Eladó Szolnokon

egy három utcára nyíló sarokház vendéglővel, üzlethelyiségekkel, a vásártérrel szemben, a vasút közelében; értekezhetni ugyanott özv. Hörömpö Józsefné tulajdonossal. 3558

Telefon 23. sz. Cséplőszén eladás. Telefon 23. sz.

A n. é. gazdaközönség szíves figyelmébe ajánlom kitűnő jó minőségű

cséplő-szenemet,

— valamint az építkezéshez szükséges anyagok, úgymint: mész, cement és kőpor, lehetőleg legelőszöbben, nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva kaphatók. A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel!

özv. Szűcs Lajosné Vörösmarty útca 10. szám. 3546

Irodistanó

azonnali belépésre, gyári vállalatnál, kerestetik. — Előnyben részesül, aki pénztárt már kezelt s bérbeállomáshoz ért. Ugyanott irodaszolgá felvételre kerestetik — Ajánlatok. E alatt e lap kiadóhivatalába kérétnék.

Pályázat.

A Kecskeméti Bőriparosok Szövetkezetének penztárnok és könyvelő női állásra a fizetési igények megjelölésével ellátott zárt írásbeli pályázatokat Szappanos Mihály igazgató kezéhez (V. tized 129.) ez évi augusztus hó 5-ig adandók be. — Az alkalmaztatás iránt 6 án fog határozat hozatni, s az állás 14-én foglalandó el.

Az igazgatóság.

3537

Olcsópénz kölcsönöket

4½ kamat alapon folyósítottak. — nagy kamatú adósságok kicserélésének, díjtalan felvilágosítással szolgál PAPP ZSIGMOND I. tized, Dob útca 212 ik sz.án. Hess J. úr fűszerüzlete közelében